

Weekmarkt Nissewaard

Toekomstvisie & Tarieven

‘Met de Markt de Markt op’

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
Leeswijzer	
2. Weekmarkten Nissewaard	4
Kernen	
Spijkenisse	
Marktmeester en Marktcommissie	
Weekmarkten in de regio	
3. Toekomstvisie weekmarkten Nissewaard	5
Inleiding	
Afname belangstelling reguliere warenmarkt	
Succesfactoren markt	
4. Conclusie & Aanbevelingen toekomstvisie weekmarkten Nissewaard	7
Economisch functioneren	
Openingstijden	
Locatie	
Branchering	
Promotie	
Doelstellingen	
5. Tarieven	10
Inleiding	
Marktverordening	
Tarieven	
Precario marktkraamzetter	
Wijze van betalen	
6. Exploitatie weekmarkten	11
Inkomsten Spijkenisse	
Inkomsten Zuidland en Heenvliet	
Exploitatie 2015	
Meerjarenbegroting 2016-2019	
Analyse uitgaven	
Analyse inkomsten	
Acties	
7. Conclusies & Aanbevelingen tarieven & exploitatie weekmarkten	15
Financien	
Tarieven	
Precario	
Wijze van betalen	
Exploitatie	
8. Bijlagen	16
Bijlage 1: Vergelijking markttarieven in de regio	

1. Inleiding

Voor u ligt een notitie inzake de weekmarkt voor de gemeente Nissewaard. De aanleiding hiervoor is de samenvoeging van de voormalige gemeenten Bernisse en Spijkenisse in de gemeente Nissewaard en de algemene tendens die landelijk gaande is op de weekmarkten. Naar aanleiding van de gesignaleerde ontwikkelingen binnen de sector is er in de detailhandelsvisie Nissewaard (vastgesteld op 6 april 2016), een visie op de markt aangekondigd. In de meerjareavisie Stadscentrum Spijkenisse is de ambitie voor Spijkenisse als regionale winkelstad vastgelegd waar de focus primair ligt op het vergroten van winkelen in de vorm van vrijetijdsbesteding. Kansen liggen hier ook bij de weekmarkt.

De vier weekmarkten in Nissewaard hebben een economische functie en versterken het voorzieningenniveau als aanvulling op de bestaande winkelcentra/-concentraties. Daarnaast is het sociale aspect als ontmoetingsplaats van belang. Vernieuwing van de markt is echter nodig om de kritische consument goed te kunnen blijven bedienen. Deze notitie vormt dan ook een handreiking om tot een evenwichtige verbinding tussen de verschillende functies en belangen te komen.

Wat betreft de exploitatie is de instelling van de weekmarkt een publieke taak welke momenteel niet kostendekkend is in de begroting, zoals dit ook het geval kan zijn met andere publieke voorzieningen (begraafplaatsen, musea, theater, bibliotheek). Omdat het hier om een openbaar belang gaat hoeft het niet bezwaarlijk te zijn dat op de exploitatie van de markt wordt toegelegd. In deze notitie wordt daarom tevens de kostendekkendheid van de weekmarkt bezien en wordt een aantal voorstellen gedaan met betrekking tot de markttarieven.

Leeswijzer

Hoofdstuk 2 geeft een beschrijving van de bestaande situatie van de vier weekmarkten in Nissewaard. Hoofdstuk 3 en 4 richten zich op de toekomstvisie van de weekmarkten Nissewaard. In Hoofdstuk 3 wordt aangegeven hoe de markt te versterken en toekomst bestendig te houden/maken. In hoofdstuk 4 wordt hiertoe een aantal aanbevelingen gedaan inzake de toekomst van de markt. Hoofdstuk 5, 6 en 7 richten zich vervolgens op de tarieven en de exploitatie van de markt. Hoofdstuk 5 richt zich specifiek op de tarieven van de weekmarkt en de wijze van betalen. In Hoofdstuk 6 wordt ingegaan op de exploitatie van de markten in 2015 en de exploitatie van de markten zoals deze is opgenomen in de meerjarenbegroting 2016-2019, tevens wordt er een aantal voorstellen gedaan. De conclusies en aanbevelingen ten aanzien van de tarieven en exploitatie zijn beschreven in hoofdstuk 7.

2. Weekmarkten Nissewaard

Dit hoofdstuk geeft een overzicht van de weekmarkten in Nissewaard en de grotere weekmarkten in de directe omgeving.

Kernen

In de kernen zijn twee weekmarkten. In Zuidland wordt op woensdag van 09.00 tot 15.00 uur aan het centrale plein in de Breedstraat weekmarkt gehouden. De markt is gelegen midden in het winkelhart van Zuidland. Het betreft hier zes verkoopwagens, voornamelijk food. Op vrijdag wordt van 09.00 tot 15.00 uur in Heenvliet op de Toldam, nabij het overdekte boodschappencentrum, weekmarkt gehouden. Het betreft hier zes verkoopwagens en één marktkraam. De omvang van de markt is de afgelopen jaren kleiner geworden en heeft zich gestabiliseerd op het huidige niveau dat voornamelijk uit de foodsector bestaat. Beide markten functioneren aanvullend op het winkelaanbod en zorgen er mede voor zorg dat het voorzieningenniveau op peil blijft.

Spijkenisse

In Spijkenisse wordt op dinsdag en zaterdag van 09.00 tot 16.00 uur weekmarkt gehouden op de Markt bij de Boekenberg. Er zijn respectievelijk (maximaal) 82 en 62 kramen (cq verkoopwagens) die ingenomen worden door respectievelijk 62 en 42 marktkooplieden. Het aanbod betreft zowel food als non-food. De opzet van de markt verschilt per week, afhankelijk van het aantal kramen. De markt in Spijkenisse, die een lange tijd aan de Breestraat heeft plaatsgevonden, is begin 2013 naar de Markt teruggeplaatst. De markt heeft duidelijk aan kwaliteit gewonnen omdat zij compacter is en zich in een sfeervol gebied bevindt. De markt is goed toegankelijk en heeft in de omgeving volop parkeerplaatsen.

Marktmeester en Marktcommissie

Bij de samenvoeging van de gemeenten Bernisse en Spijkenisse is de functie van marktmeester voor de kernen in Zuidland en Heenvliet vervallen. Onlangs zijn de markten in de Zuidland en Heenvliet alsnog overgedragen aan de marktmeester van de weekmarkten in Spijkenisse. Daarnaast blijft de marktcommissie van Spijkenisse bestaan en wordt uitgebreid met vertegenwoordigers van de markten in Heenvliet en Zuidland. De marktcommissie is door de gemeenteraad ingesteld en dient als adviesorgaan voor alle aspecten rond de weekmarkt.

Weekmarkten in de regio

In de omliggende gemeenten zijn drie grotere markten. Op maandag van 09.00 tot 16.00 uur is er een weekmarkt met ca. 55 kramen in Brielle aan de Turfmarkt. Op donderdag van 08.00 tot 15.30 uur is er een markt met ca. 116 kooplieden in het winkelcentrum van Hoogvliet op de Binnenban. En op zaterdag is de wekelijkse warenmarkt in Hellevoetsluis op het Woordbouwerplein bij het winkelcentrum de Struytse Hoeck van 08.00 tot 16.00 uur met ca. 50 kramen.

3. Toekomstvisie weekmarkten Nissewaard

Inleiding

De gemeente Nissewaard heeft als doel geformuleerd om een sterk economisch centrum in de regio te blijven, met een breed scala aan voorzieningen en winkels en continue bedrijvigheid voor consumenten en ondernemers (o.a. thuishaven van een wereldhaven, meerjarenvisie Stadscentrum Spijkenisse). De warenmarkten in zowel Spijkenisse, Zuidland en Heenvliet maken hier deel van uit en zijn belangrijke economische publiekstrekkingen waar de (centrum)winkeliers baat bij hebben. Europees onderzoek naar het belang van de markt voor de maatschappelijke omgeving heeft aangetoond dat er vele sociaaleconomische voordelen te behalen zijn als er goed wordt ingespeeld op de aanwezigheid van de markt. Voorbeelden die genoemd worden zijn stimulering van lokale MKB en toevloeiing van mensen buiten de regio (rapport toekomstvisie, 2013). Tevens vervullen zij een belangrijke sociale functie. Echter staat de positie van de markt in Nederland onder druk. De afgelopen tien jaar is, met name ook in de Randstad, het aantal handelaren afgenomen van 20.000 naar 12.000. Nederland telt naar schatting nog ongeveer duizend warenmarkten, verspreid over vierhonderd gemeentes. Samen zijn ze goed voor een jaarlijkse omzet van 2,2 miljard euro, ruim twee procent van de totale detailhandel (Centrale Vereniging voor Ambulante Handel in NRC Next, 2016).

Ook in Nissewaard is deze tendens merkbaar. Voor zowel de markt in Spijkenisse als in de kernen Zuidland en Heenvliet is te constateren dat het aantal standplaatsen in de afgelopen jaren is afgenomen. In verband hiermee is in mei 2010 door het college van burgemeester en wethouders de notitie "De toekomst van de markt" vastgesteld waarin gesignaleerd wordt dat de animo voor en het aanbod op de weekmarkt terugloopt. Tevens zijn hierin een aantal acties benoemd (met name op het gebied van promotie en uitstraling) waaraan in de afgelopen jaren uitvoering is gegeven. Niettemin zette de eerder gesignaleerde tendens zich de afgelopen jaren geleidelijk voort maar lijkt er nu een stabilisatie plaats te vinden. Om de markt toekomstbestendig te houden moet de markt waar mogelijk worden versterkt.

Afname belangstelling reguliere warenmarkt

De belangstelling voor de reguliere warenmarkt blijkt uit teruglopende bezoeken af te nemen. Volgens de centrale Vereniging Ambulante Handel (CVAH) heeft de markt in toenemende mate te maken met:

- Sterk op prijs en assortiment concurrerende winkelformules
De consument heeft een scala aan aankoopmogelijkheden (in alle prijssegmenten) en in allerlei (recreatieve) vormen ter beschikking. Net als gewone winkels kampen de kooplieden met de concurrentie van online winkelen. Ook hebben ze last van de dumprijzen van bijvoorbeeld de Primark, Action of Aldi.
- Wijziging van het consumentengedrag
Consumenten zijn kieskeuriger, mobieler en beter op de hoogte van alternatieven. Daarnaast neemt het aantal tweeverdieners toe waardoor een belangrijke doelgroep (huisvrouwen met kinderen) achterblijft. Ondanks de wijzigingen in het consumentengedrag zijn het assortiment, de openingstijden en de opzet van de markt nauwelijks veranderd.
- Toenemende druk vanuit de aanbodzijde
De marktkooplieden worden ouder en de toetreding van nieuwe marktkooplieden is beperkt.

Geconcludeerd kan worden dat de algemene warenmarkt in de afgelopen jaren onvoldoende in staat is geweest om in te spelen op de wijzigende omstandigheden.

In gesprekken met bezoekers op de markt in Spijkenisse geeft een aantal mensen aan dat het ontbreekt aan gezelligheid en intimiteit. Er is behoefte aan meer kramen, meer bezoekers en meer variatie in de kramen. Suggesties welke aangedragen werden door de bezoekers tijdens deze gesprekken om de markt te versterken richtten zich met name op het toevoegen van nieuwe elementen zoals muziek, horeca (kleinschalige terrassen) en attracties voor kinderen in de vorm van springkussens, een draaimolen of bijvoorbeeld een suikerspinmachine.

Succesfactoren markt

Van oudsher was de markt een sociale ontmoetingsplaats. De reden voor ontmoeting is in de loop der jaren enigszins veranderd. Van oorsprong was de markt de plaats om je waar te verkopen of al je boodschappen te doen. Later was de markt de plaats waar de producten verser en goedkoper waren dan in de reguliere detailhandel, de markt had een aanvullende rol. Vandaag de dag gelden deze motieven steeds minder. Het onderscheid dat de markt kan maken ten opzichte van andere verkoopkanalen wordt niet meer gevonden in prijs of assortiment, maar in service, beleving, advies en sfeer.

Omdat de consument dat vraagt, is meer variatie gewenst. De markt zal regelmatig iets nieuws moeten bieden om de interesse vast te houden. De nieuwsgierigheid van de consument moet geprikkeld blijven worden.

Themamarkten als de 'Pure Markt', 'Swan Market', 'Rollende Keukens' en 'Hip en Handgemaakt' laten zien hoe vitaal de markt is. Themamarkten kunnen ook kleinschaliger van aard zijn zoals bijvoorbeeld een biologische markt, boerenmarkt of bloemenmarkt. Het succes van deze themamarkten wordt met name bepaald door:

- Uitstraling en ambiance van het marktterrein en de afzonderlijke marktkramen
Vaak vinden themamarkten plaats op bijzondere locaties/gebouwen, dit draagt bij aan de sfeer en beleving. Daarnaast onderscheiden de marktkramen op themamarkten zich vaak van kramen op de reguliere weekmarkt gericht op authenticiteit en exclusiviteit.
- Startende en creatieve ondernemers
Themamarkten bieden een platform voor startende en creatieve ondernemers hierdoor is de verkoop met name gericht op kwalitatief hoogwaardige en exclusieve producten gericht op nieuwe doelgroepen.
- Promotie en marketing
Themamarkten ontwikkelen zich vaak als merk, dit draagt bij aan de herkenbaarheid, uitstraling en zorgt voor kwaliteitsborging. Promotie en marketing bepaalt voor een belangrijk deel het succes en daarmee aantrekkingskracht (uit de regio) op de markt.

Deze markten zijn als het ware getransformeerd naar een klein evenement op zich en creëren vanuit het oogpunt van citymarketing een meerwaarde aan de beleving en sfeer van het totale stadscentrum.

Om de reguliere warenmarkt te versterken kunnen deze themamarkten als inspiratiebron dienen. Volgens de CVAH zouden kleinschalige themamarkten een goede aanvulling kunnen zijn om meer 'loop' te creëren. Het maandelijks faciliteren van dergelijke kleinschaligere evenementen (zoals een biologische markt, bloemenmarkt, fair of Pasar Malam) aanvullend op de reguliere warenmarkt of de koopzondag in het stadscentrum van Spijkenisse kan de reguliere markt verbijzonderen en blijvend de nieuwsgierigheid van de consument wekken. Tevens komt er een ander soort klant op deze markten af waar de weekmarkt en de winkeliers in het stadscentrum op mee kunnen liften.

4. Conclusie & Aanbevelingen toekomstvisie weekmarkten Nissewaard

Bij de aanbeveling wordt onderscheidt gemaakt tussen de weekmarkt in de kernen en de weekmarkt in Spijkenisse omdat deze verschillend zijn van karakter en functie. De markt in Spijkenisse, met name de zaterdagmarkt, heeft gezien haar omvang, unieke ligging tussen bibliotheek en de kerk en relatie met het stadscentrum de potentie om verder uit te groeien en een regionale meerwaarde te creëren voor het gehele stadscentrum. De markten in Heenvliet en Zuidland functioneren met name aanvullend op het winkelaanbod en dragen er toe bij dat het verzorgingsniveau op peil blijft. De markten worden bemand door een vaste, samenwerkende groep marktondernemers. Uitgangspunt is de huidige situatie in de kernen te handhaven en waar nodig te faciliteren. Onderstaande punten hebben dan ook uitsluitend betrekking op de markt in Spijkenisse.

Economisch functioneren

Om het economisch functioneren van de markt te versterken en het aantal bezoekers te doen toenemen is integratie van verschillende soorten markten wenselijk. Het maandelijks organiseren van diverse speciale markten, braderieën en andersoortige evenementen aanvullend op de weekmarkt blijft de nieuwsgierigheid van bezoekers wekken en dragen bij aan de sfeer en beleving van de reguliere weekmarkt. Daarnaast wordt er met het organiseren van speciale markten en braderieën ook een andere doelgroep aangeboord (verjonging/hippere kramen).

Speerpunten ten aanzien van het economisch functioneren zijn:

- Prikkel de nieuwsgierigheid door het maandelijks organiseren van diverse themamarkten aanvullend op de weekmarkt.
- Behoud kwaliteit en service.
- Zorg voor (meer) recreatie, de markt is aanjager voor activiteit in de stad (samenwerking BIZ stadscentrum).
- Buit het aspect sociale ontmoetingsplaats uit.

Openingstijden

Vanwege de verplaatsing van de Breestraat naar de Markt, veranderingen in de huishoudensamenstelling en toename van het aantal tweeverdieners loopt het bezoek van de (dinsdag)markt terug. Geopperd is om de markt op dinsdag wel te blijven behouden, maar het aantal uren terug te brengen. Vooralsnog wordt vastgehouden aan het houden van de beide marktdagen in het Centrum, eventueel met, op termijn, het beperken van het aantal uren op dinsdag.

Voor wat betreft de zaterdagmarkt vervult de markt een belangrijke aanvullende rol ter versterking van het stadscentrum met name wanneer deze geïntegreerd wordt met andersoortige markten. Om ook de koopzondagen in het stadscentrum te versterken zou de Markt ook op zondag beschikbaar moeten zijn voor themamarkten, braderieën of andersoortige evenementen.

Locatie

In het inrichtingsplan Weekmarkt Nissewaard is de begrenzing van het marktterrein opgenomen. Zoals hierboven aangegeven bepaalt de locatie voor een belangrijk deel de sfeer en beleving van de markt. De markt in Spijkenisse is gelegen op een unieke locatie tussen de oude Dorpskerk en de nieuwe bibliotheek, wat een belangrijke trigger kan zijn voor organisatoren van diverse themamarkten.

Het plein tussen de Dorpskerk en de Bibliotheek is in het inrichtingsplan geheel gemarkeerd als marktterrein. Voor aanvullende kleinschalige themamarkten is dus al ruimte gereserveerd in het inrichtingsplan. Gedacht kan worden om het marktterrein ter gelegenheid van specifieke evenementen uit te breiden naar de bibliotheek en mogelijk ook de kerk. Dit zou middels een aparte vergunning gefaciliteerd kunnen worden. Tevens zal nagedacht moeten worden met welke (fysieke)

elementen de relatie met het stadscentrum versterkt kan worden. In overleg met de marktmeester en de centrummanager stadscentrum Spijkenisse dient er een intensievere kruisbestuiving onderling plaats te vinden op het gebied van activiteiten en promotie. Door maandelijks overleg tussen marktmeester, evenementenmanager en centrummanager en het gezamenlijk afstemmen van de jaarkalender markt en de evenementenkalende stadscentrum kan deze onderlinge afstemming gewaarborgd worden.

Branchering

De branchering op de dinsdag en de zaterdagmarkt is geregeld in het inrichtingsplan Weekmarkt Nissewaard. Er geldt momenteel geen wachtlijst. Het is belangrijk om deze branchering te behouden om de diversiteit te waarborgen. Ook met betrekking tot de aanvullende markten is het belangrijk om de diversiteit van thema's te garanderen (bloemen, biologisch, lifestyle, vintage, kindermarkt, etc.) en zo de nieuwsgierigheid van bezoekers te blijven wekken.

Promotie

Door de marktmeester wordt promotie gemaakt voor de markt. Onder andere wordt gebruik gemaakt van sociale media en een eigen website. Het wordt van belang geacht deze activiteiten te continueren en te versterken om de markt zoveel onder de aandacht te brengen. Om het nieuwe concept van de markt (integratie diverse soorten markten) te introduceren kan gedacht worden de markt te ontwikkelen als merk, met een eigen naam, logo en activiteitenkalender. In het concept moet ruimte blijven voor diversiteit: behoudt traditionele klanten van de markt, maar werf ook nieuwe klanten door in te spelen op de trend van authenticiteit en exclusiviteit. Om een bredere doelgroep te bereiken is het belangrijk hierbij de samenwerking te zoeken met bestaande communicatiemiddelen waaronder die van de gemeente Nissewaard (digitaal reclamescherm Uitplein, digitaal parkeer verwijssysteem, social media gemeente Nissewaard) en de stichting BIZ stadscentrum (plattegronden en MUPI's nadrukkelijker informatie beschikbaar stellen voor de weekmarkt, afstemmen themamarkten op evenementen in het stadscentrum, weekmarkt betrekken bij evenementen stadscentrum, verwijzing naar de website van de markt marktspijkenisse.nl op de website shoppeninspijkenisse.nl en andersom, social media en kennis uitwisseling met betrekking tot de doelgroepanalyse).

Organisatie

Geadviseerd wordt deze landelijke dan wel regionale marktorganisaties actief te benaderen voor zowel de zaterdagen als de koopzondagen. Hier ligt een taak bij de evenementenmanager stadscentrum en de marktmeester Stadscentrum Spijkenisse. De gemeente heeft hierin een faciliterende rol met name op het gebied van vergunningen en promotie.

In een aantal gemeenten heeft men gekozen voor het verzelfstandigen van de weekmarkt. De gemeente heeft dan geen bemoeienis met de markt en de marktkoopliden regelen onderling het beheer. Hier zitten risico's aan omdat de verantwoordelijkheid sterk afhankelijk is van de kwaliteit en de inzet van de koopliden. Daarom wordt geadviseerd om ingeval van verzelfstandiging externe expertise in te huren. De vraag is of dit uiteindelijk goedkoper is, dan wanneer de gemeente deze dienst levert. Vanuit de marktcommissie is aangegeven dat, gezien het goede functioneren van de marktmeester, er geen behoefte is om de markt te verzelfstandigen.

Doelstellingen

Op basis van de conclusie en aanbevelingen wordt een nieuwe aanpak voor de markt in Spijkenisse voorgesteld. Doelstellingen voor 2017 zijn:

- Focus voor de reguliere weekmarkten ligt op versproducten om de continuïteit, kwaliteit en servicegerichtheid te versterken.
- Actief benaderen van themamarkten aanvullend op de zaterdagmarkt door marktmeester en evenementenmanager Stadscentrum.

- Opstellen jaarkalender voor activiteiten en themamarkten (maandelijks) aanvullend op de zaterdag markt of koopzondagen afgestemd met de evenementenkalender stadscentrum Spijkenisse.
- Maandelijkse afstemming marktmeester, centrummanager en evenementenmanager ter bevordering van kruisbestuiving activiteiten markt en stadscentrum.
- Promotie nieuwe markt (weekmarkt en themamarkt) waarbij samenwerking met gemeente Nissewaard en BIZ stadscentrum versterkt en geïntensiveerd wordt.

5. Tarieven

Inleiding

Op grond van de wet ARHI dient de marktverordening en de marktgeldverordening geharmoniseerd te worden. Op 2 januari 2015 is er één nieuwe marktverordening vastgesteld voor de markten in Nissewaard. Het bijbehorende inrichtingsplan waarin onder andere de locatie, dagen, omvang, opstelling en branches worden aangegeven is op 20 januari 2015 door het College vastgesteld. De marktgeldverordening, waarin de standplaatstarieven zijn opgenomen, dient nog geharmoniseerd te worden. Hierdoor ontstaat er eenheid aan regelgeving en duidelijkheid over de tarieven. Dit hoofdstuk richt zich specifiek op de tarieven, precario en wijze van betalen.

Tarieven

Omgerekend naar 5m1 marktkraam bedraagt het tarief voor een kraam in Zuidland en Heenvliet €10,85 en in Spijkenisse €20,50 per dag. Daarnaast betaalt elke standplaatshouder in Spijkenisse €1,25 per dag voor de promotiepot en in geval men stroom afneemt of water, wordt dit afzonderlijk in rekening gebracht. In Zuidland en Heenvliet wordt geen water afgenomen en de elektriciteit wordt niet in rekening gebracht. Ook betaalt men geen bijdrage voor promotie.

Grof gesproken is de prijs van een kraam in Spijkenisse het dubbele van die van een kraam in Zuidland of Heenvliet. In tegenstelling tot Spijkenisse behoeft het toezicht op de markten in Zuidland en Heenvliet nauwelijks ambtelijke inzet. Het lijkt niet realistisch om de marktgelden die in Spijkenisse worden geheven onverkort bij de marktkooplieden in de kernen in rekening te brengen. Het risico wordt groot geacht dat men afhaakt waardoor het voorzieningenniveau in de kernen Heenvliet en Zuidland verder onder druk komt te staan. Voorgesteld wordt om met ingang van 1 augustus 2016 de kosten van elektriciteit en de kosten voor de promotiepot ook in Zuidland en Heenvliet in te voeren. Hierdoor ontstaat wel een verhoging maar worden de markten in Zuidland en Heenvliet ook meegenomen in de promotie van de markten Nissewaard op o.a. social media. Aangezien het elektriciteitsverbruik in Heenvliet en Zuidland niet alleen toe te rekenen is aan de marktkooplieden (i.v.m. standplaatsen en evenementen) zal het verbruik per marktstandplaats worden gemeten.

In vergelijking met andere gemeenten in de regio zit Spijkenisse met haar tarief het hoogst. Tot voor kort was Hoogvliet met bijna € 30,- per kraam de duurste markt in de regio. Echter de gemeente Rotterdam heeft inmiddels het tarief verlaagd naar ruim € 10,- per kraam. In bijlage 1 is een overzicht van de tarieven in de regio gegeven.

Precario marktkraamzetter

Al meer dan 25 jaar wordt er in Spijkenisse geen uitvoering gegeven aan de mogelijkheid precario te heffen aan de marktkraamzetter. Indien de gemeente precario zal heffen bij de marktkraamzetter, zal deze direct doorbelast worden aan de marktkraamhuurder. Voorgesteld wordt om geen precario te heffen aan de marktkraamzetter om verdere kostenverhoging en differentiatie ten aanzien van de verkoopkramen te voorkomen. Bij de eerstkomende herziening van de precarioverordening dient dit artikel dan ook te worden geschrapt.

Wijze van betalen

Momenteel vindt de betaling op de weekmarkt in Spijkenisse contant plaats, terwijl in Zuidland en Heenvliet het marktgeld per kwartaal middels een factuur wordt betaald. Gezien het risico op overval of verlies van het contant geïnde geld op de weekmarkt in Spijkenisse bestaat de voorkeur om ook in Spijkenisse over te gaan op betaling per factuur of mobiel apparaat. Uit overleg met de afdeling financiën is echter gebleken dat factureren zeer arbeidsintensief is en zal leiden tot (het doorbelasten van) extra werkzaamheden. Voorgesteld wordt voorlopig de marktgelden voor de markt in Spijkenisse contant af te rekenen en die voor de kernen te factureren. In de komende jaren wordt onderzocht hoe aan de contante geldstroom een einde te maken.

6. Exploitatie weekmarkten

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de exploitatie van de markten in 2015 en de exploitatie van de markten zoals deze is opgenomen in de meerjarenbegroting 2016-2019. Het hoofdstuk sluit af met een aantal acties welke voortkomen uit de financiële analyse 2015.

Inkomsten Spijkenisse

In de periode 1979 tot en met 2007 werd voor beide markten in Spijkenisse gemiddeld per jaar € 130.000,00 aan marktgeldden geïnd, met uitschieters naar ruim € 140.000,00 in de jaren 2003 en 2004. Sinds 2008 is een duidelijke afname zichtbaar naar circa € 90.000,00 aan opbrengsten per jaar vanaf het jaar 2011. Het gaat hierbij enkel om de geïnde marktgeldden om de ontwikkeling in de omvang van de markt inzichtelijk te maken.

Inkomsten Zuidland en Heenvliet

In Bernisse is in 2014 € 7.000,00 aan marktgeld geïnd. De kosten van elektriciteit bedroegen in dat jaar € 6.800,00 en zijn niet bij de marktkooplieden in rekening gebracht. Zoals aangegeven in het vorige hoofdstuk wordt voorgesteld om met ingang van 1 augustus 2016 de kosten van elektriciteit ook in Zuidland en Heenvliet in te voeren. In 2015 zijn er, gezien het vervallen van de functie marktmeester met de samenvoeging van de voormalige gemeente Bernisse en Spijkenisse, geen marktgeldden geïnd. In afstemming met de marktkooplieden is overeengekomen deze kosten met terugwerkende kracht alsnog te innen. De markten in de kernen zijn rendabel en zullen nog wat meer opbrengen als de kosten van de elektriciteit worden doorbelast.

Exploitatie 2015

De exploitatie van de weekmarkt is niet kostendekkend. De exploitatie van het product markt over 2015 was als volgt:

Uitgaven markt 2015	Prim BGR	Wijziging	Budget	Realisatie	Saldo
Elektriciteit en water	€ 19.728	€ 1.105	€ 20.833	€ 15.931	€ 4.902
Beheer- en onderhoudskosten	€ 24.814	€ -	€ 24.814	€ 24.613	€ 201
Huur onderhoud kabels en kasten verlichting	€ 16.023	€ -	€ 16.023	€ 13.697	€ 2.326
Doorbelasting loonkosten en overhead	€ 161.302	€ -	€ 161.302	€ 159.808	€ 1.494
Verzekeringen en zakelijke lasten	€ 81	€ -	€ 81	€ 17	€ 64
Schoonmaakkosten toiletten	€ 2.215	€ -	€ 2.215	€ 1.356	€ 859
Totaal	€ 224.163	€ 1.105	€ 225.268	€ 215.422	€ 9.846

Inkomsten markt 2015	Prim BGR	Wijziging	Budget	Realisatie	Saldo
Opbrengsten	€ -145.933	€ 34.278	€ -111.655	€ -100.477	€ -11.178
Totaal	€ 145.933-	€ 34.278	€ 111.655-	€ 100.477-	€ 11.178-

Percentage kostendekkendheid	65%	50%	47%
-------------------------------------	------------	------------	------------

Meerjarenbegroting 2016 – 2019

Het product markt is als volgt in de meerjarenbegroting opgenomen:

Uitgaven markt	2016	2017	2018	2019
Elektriciteit en water	€ 21.069	€ 21.069	€ 21.069	€ 21.069
Beheer- onderhoudskosten	€ 25.112	€ 25.112	€ 25.112	€ 25.112
Huur onderhoud kabels en kasten verlichting	€ 16.215	€ 16.215	€ 16.215	€ 16.215
Doorbelasting loonkosten en overhead	€ 120.558	€ 119.332	€ 118.997	€ 118.945
Verzekeringen en zakelijke lasten	€ 82	€ 82	€ 82	€ 82
Schoonmaakkosten toiletten	€ 2.242	€ 2.242	€ 2.242	€ 2.242
Totaal	€ 185.278	€ 184.052	€ 183.717	€ 183.665

Inkomsten markt	2016	2017	2018	2019
Opbrengsten	€ -136.925	€ -136.925	€ -136.925	€ -136.925
Totaal	€ 136.925-	€ 136.925-	€ 136.925-	€ 136.925-

Percentage kostendeckendheid	74%	74%	75%	75%
------------------------------	-----	-----	-----	-----

Analyse uitgaven

Over 2015 ontbreken de kosten voor de huur van het toilet in de Boekenberg (ca € 5.000,00) en de kosten van het parkeren van de grote voertuigen aan de Vredehofstraat (ca. € 6.500,00). Deze posten zijn ook niet in de meerjarenbegroting opgenomen.

De grootste kostenpost is de doorbelasting van de loonkosten en overhead. Dit gebeurt centraal en is een percentage (3,22%) van de totale loonkosten en overhead van team Buitenruimte van de afdeling Stadsbeheer. Dit percentage is gebaseerd op een capaciteitsplanning van de begroting 2013. In deze capaciteitsplanning werd 1.687 uur opgevoerd voor de markt.

Analyse inkomsten

De geraamde inkomsten van € 146.000 in de primitieve begroting 2015 zijn in de 2^e tussenrapportage bijgesteld naar € 112.000. In 2015 is er nog steeds een tekort van € 12.000,00 op de inkomsten omdat er geen inkomsten zijn geïnd bij de markten in Zuidland en Heenvliet. Inmiddels heeft hier overleg over plaatsgevonden en zullen de inkomsten met terugwerkende kracht worden geïnd. In 2014 was € 7.000,00 aan marktgeld in Zuidland en Heenvliet geïnd.

Acties

Op grond van de financiële analyse 2015 worden de volgende acties uitgevoerd:

- Herziening capaciteitsplanning Stadsbeheer 2013
Zodat een juiste doorbelasting naar producten plaatsvindt. In overleg met Financiën wordt dit verwerkt in de meerjarenbegroting 2017-2020.
- Innen inkomsten 2015 markten Zuidland en Heenvliet
De inkomsten van de markten in Zuidland en Heenvliet worden met terugwerkende kracht over 2015 geïnd.
- Verhalen kosten huur toilet en parkeerterrein grote voertuigen Vredeshofstraat
Onderzoeken waarom de kosten van de huur van het toilet in Spijkenisse en het parkeren van de grote voertuigen aan de Vredeshofstraat niet worden doorbelast.

Daarnaast is in de meerjarenbegroting structureel €137.000,00 aan inkomsten begroot. Op grond van de realisatie in 2015 lijkt dit niet reëel. Er is momenteel nog een structureel tekort van zo'n €28.000.

Dit tekort kan worden verminderd door:

- Het doorbelasten van de kosten van elektriciteit in Zuidland en Heenvliet naar de marktcoopliden.
- Het heffen van precario aan de kramenzetter
Zoals voorgesteld in het vorige hoofdstuk wordt voorgesteld hiervan af te zien in verband met verhoging van de markttarieven en rechtsongelijkheid met betrekking tot de verkoopkramen.
- Verhoging tarieven marktgeld in Zuidland en Heenvliet.
Zoals aangegeven in het vorige hoofdstuk lijkt dit niet realistisch. Het risico wordt groot geacht dat men afhaakt waardoor het voorzieningenniveau in de kernen Heenvliet en Zuidland verder onder druk komt te staan. Voorgesteld wordt dan ook niet om de marktgeld in Zuidland en Heenvliet te verhogen.
- Succesvolle themamarkten
Door uitvoering te geven aan deze notitie weekmarkten Nissewaard kunnen extra inkomsten gegenereerd worden door o.a. het organiseren van succesvolle themamarkten. Aan de hand van een evaluatie zal In 2019 opnieuw geadviseerd worden over de tarieven.

Een en ander is in het financieel overzicht verwerkt zoals opgenomen in de volgende pagina, welke in de meerjarenbegroting 2017-2020 zal worden opgenomen.

Uitgaven markt	2017	2018	2019	2020
Elektriciteit en water	€ 21.069	€ 21.069	€ 21.069	€ 21.069
Beheer- onderhoudskosten	€ 25.112	€ 25.112	€ 25.112	€ 25.112
Huur onderhoud kabels en kasten verlichting	€ 16.215	€ 16.215	€ 16.215	€ 16.215
Doorbelasting loonkosten en overhead	€ 120.558	€ 119.332	€ 118.997	€ 118.945
Verzekeringen en zakelijke lasten	€ 82	€ 82	€ 82	€ 82
Schoonmaakkosten	€ 2.242	€ 2.242	€ 2.242	€ 2.242
Totaal	€ 185.278	€ 184.052	€ 183.717	€ 183.665

Inkomsten markt	2017	2018	2019	2020
Opbrengsten	€ -118.000	€ -118.000	€ -118.000	€ -118.000
Totaal	€ 118.000-	€ 118.000-	€ 118.000-	€ 118.000-

Percentage kostendekkendheid	64%	64%	64%	64%
-------------------------------------	------------	------------	------------	------------

7. Conclusies & Aanbevelingen tarieven & exploitatie weekmarkten

Tarieven

Op grond van de wet ARHI dient de marktgeldverordening nog geharmoniseerd te worden. De tarieven voor een kraam in Spijkenisse (€20,50 per dag) liggen hoger dan de tarieven voor een kraam in Zuidland en Heenvliet (€ 10,85 per dag). Daarnaast betaalt elke standplaatshouder in Spijkenisse €1,25 per dag voor de promotiepot en in geval men stroom of water afneemt, wordt dit afzonderlijk in rekening gebracht. In Zuidland en Heenvliet worden geen kosten in rekening gebracht voor water, elektriciteit of promotiebijdrage.

Het lijkt niet realistisch om de marktgeden die in Spijkenisse worden geheven onverkort bij de marktkooplieden in de kernen in rekening te brengen. Het risico wordt groot geacht dat men afhaakt waardoor het voorzieningenniveau in de kernen Heenvliet en Zuidland verder onder druk komt te staan. Wel wordt voorgesteld om met ingang van 1 augustus 2016 ook een promotiebijdrage en de kosten van elektriciteit en in Zuidland en Heenvliet in te voeren. In de nog te harmoniseren Marktgeldverordeningen Bernisse en Spijkenisse in die van Nissewaard dienen de gedifferentieerde tarieven te worden opgenomen.

Vergeleken met de regio is het marktgeld in Spijkenisse het hoogste nu Rotterdam haar tarieven drastisch heeft verlaagd. Een verdere verhoging wordt daarom niet wenselijk geacht.

Precario

Al jarenlang wordt er geen precario geheven aan de marktsetter. Het alsnog heffen leidt tot verdere kostenverhoging voor de markt en tot rechtsongelijkheid voor degenen die een marktkraam hebben die de precario krijgen doorberekend en zij die een verkoopwagen hebben, waar dit niet het geval is. Daarom zal bij de eerstkomende herziening van de precarioverordening dit artikel worden geschrapt.

Wijze van betalen

De inning van de marktgeden in Spijkenisse blijft voorlopig contant gebeuren, omdat facturering tot hoge kosten leidt en pinnen in de praktijk lastig blijkt. Niettemin is het streven om binnen een termijn van drie jaar aan de contante betaling een einde te maken.

Het marktgeld voor de marktstandplaatsen in de kernen wordt voor 2015 en 2016 gefactureerd. Hier dient zorgvuldig mee te worden omgegaan. Voorgesteld wordt om het marktgeld over 2015 in twee termijnen in kwartaal drie en vier 2016 te factureren zodat men zich kan voorbereiden om de achterstand in te lopen.

Exploitatie

De exploitatie van de weekmarkt is niet kostendekkend. Aangezien de weekmarkt ook een publiek belang dient, hoeft een tekort op de exploitatie niet onoverkomelijk te zijn. Wel worden op basis van de financiële analyse 2015 de volgende acties uitgezet:

- Herziening van de capaciteitsplanning Stadsbeheer uit 2013 zodat een juiste doorbelasting naar producten plaatsvindt. In overleg met Financiën wordt dit verwerkt in de meerjarenbegroting 2017-2020.
- De inkomsten van de markten Zuidland en Heenvliet worden met terugwerkende kracht over 2015 geïnd. Het marktgeld voor 2016 wordt gefactureerd. De kosten van elektriciteit worden vanaf medio 2016 doorberekend. Ook dient een bijdrage van € 1,25 per vergunninghouder per dag voor promotieactiviteiten te worden betaald.
- Onderzoeken waarom de kosten van de huur van het toilet in de bibliotheek en parkeren van (grote) voertuigen aan de Vredeshofstraat niet worden doorbelast.

8. Bijlagen

Vergelijking tarieven marktkraam in Nissewaard met andere gemeenten 2016

Gemeente	Kosten marktkraam	Precario
Nissewaard		
Spijkenisse Centrum	€ 20,50	(€ 1,55)
Zuidland en Heevliet	€ 10,85	X
Nieuwerkerk a/d/ IJssel	€ 14,00	€ 1,55
Maassluis	€ 13,75	X
Barendrecht	€ 14,95	X
Oud Beijerland	€ 14,40	X
Hoogvliet	€ 11,50 (tarief is verlaagd, was bijna € 30,--)	€ 0,85
Hellevoetsluis	€ 11,80	X
Schiedam	€ 19,00	X